

Wydział Ekonomiczny

Sprawozdanie z oceny własnej za rok akademicki 2022/2023 dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia UG

1. INFORMACJE WSTĘPNE

Badanie jakości kształcenia zostało przeprowadzone zgodnie z § 2 ust. 3.1. Uchwały nr 76/09 Senatu UG z dn. 26 listopada 2009 r. (z późn. zm.), § 2 ust. 7 i 8 Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dn. 31 maja 2010 r., pkt 4.4 zał. nr 4 do Zarządzenia nr 93/R/13 Rektora UG z dn. 6 października 2016 r.

Niniejsze „Sprawozdanie z oceny własnej za rok akademicki 2022/2023 dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia UG” przedstawiono Radzie Wydziału dnia 18 stycznia 2024 roku.

Dane do przygotowania niniejszego sprawozdania pochodzą z następujących źródeł:

- raport samooceny przygotowany na potrzeby wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku ekonomia;
- protokoły z hospitacji zajęć dydaktycznych;
- uwagi zgłoszone na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia
- sprawozdania Rad Programowych kierunku studiów: ekonomia i międzynarodowe stosunki gospodarcze
- formularze oceny pracowników badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych).

2. OFERTA KSZTAŁCENIA

2.1. Nowe kierunki studiów:

Od r.a. 2022/2023 uruchomione zostały dwa nowe kierunki studiów, w całości prowadzone w języku angielskim International Business oraz Logistics and Mobility. W poprzednim roku akademickim oba prowadzone były w ramach specjalności oferowanych na WE. Nowe kierunki studiów zostały uruchomione w odpowiedzi na wymogi rynku, opinie studentów oraz większą możliwość – w porównaniu ze specjalnościami - promowania kierunków studiów. Możliwość lepszej identyfikacji kierunków studiów została również podkreślona przez członków Rady Ekspertów Wydziału Ekonomicznego. W programie nowych kierunków studiów wprowadzono nowe przedmioty oraz treści programowe odnoszące się do współczesności.

2.2. Zmiany wprowadzone w dotychczasowych programach studiów i ich uzasadnienie:

W roku akademickim 2022/2023 – poza zmianami wynikającymi z dostosowania programów studiów do wymogów nowego systemu eUczelnia - nie wprowadzono zmian w programach studiów na każdym z kierunków prowadzonych na Wydziale Ekonomicznym. Rady programowe kierunków studiów dużą wagę przywiązywały do aktualizacji treści programowych poszczególnych przedmiotów oraz aktualizacji literatury obowiązkowej i uzupełniającej polecanej studentom. Uaktualniono zostały wytyczne w zakresie weryfikacji efektów uczenia się oraz aktualizacji sylabusów na kolejny rok akademicki. W zakresie wprowadzenia ewentualnych zmian w programach studiów sporządzona została analiza potrzeb trójmiejskiego rynku pracy oraz preferencji absolwentów szkół średnich. Wyniki tych analiz mają posłużyć do podejmowania decyzji dotyczącej wprowadzenia do oferty Wydziału Ekonomicznego nowych kierunków studiów w przyszłości.

2.3. Działania związane z rozwojem kształcenia interdyscyplinarnego

W r.a. 2022/2023 procedowane były dwa nowe studia podyplomowe - „Menedżer ESG” oraz „Manager Health Care Technology. Menedżer ochrony zdrowia”. Rozpoczęcie I edycji ww. studiów ma nastąpić od sem. zimowego w r.a. 2023/2024. Tematyka obu studiów podyplomowych jest odpowiedzią na wyzwania współczesnego rynku oraz obowiązujących przepisów prawa (głównie SP „Menedżer ESG”. Podstawową przesłanką utworzenia studia „Manager Health Care Technology. Menedżer ochrony zdrowia” jest adresowanie tej oferty do praktyków gospodarczych, których działalność związana jest ze służbą zdrowia. Wcześniejsze studia w tym zakresie realizowane były na Wydziale Ekonomicznym w formie niestacjonarnych studiów II stopnia. Studenci podkreślali jednak potrzebę uzupełniania wiedzy, kompetencji i umiejętności w formie studiów podyplomowych, a także krótszej formy kształcenia niż studia magisterskie.

2.4. Inne formy kształcenia realizowane na wydziale

W ramach proponowanych na WE metod kształcenia stosuje się innowacyjne techniki dydaktyczne, których celem jest aktywizacja studentów i pobudzanie ich motywacji do nauki, doskonalenie kompetencji społecznych, takich jak: praca zespołowa, komunikatywność, kreatywność, krytyczne myślenie, postawy przedsiębiorcze, a co za tym idzie kompetencji, które mają charakter uniwersalny, niezbędny nie tylko na etapie edukacji, ale przede wszystkim na dalszym etapie rozwoju zawodowego i samodoskonalenia. Wykładowcy włączają nowe metody dydaktyczne w realizację procesu dydaktycznego, m.in. dzięki możliwości uczestniczenia w licznych kursach poświęconych tym zagadnieniom, oferowanych przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu. Do powszechnie stosowanych na Wydziale Ekonomicznym metod aktywizujących należy zaliczyć następujące metody: problem-based learning, eksperyment myślowy, myślenie wizualne, design thinking, gamifikacja, metody wykorzystujące technologie informacyjno-telekomunikacyjne.

Na Wydziale Ekonomicznym, m.in. w ramach przedmiotu do wyboru pn. *Ekonomia w tutoring* akademickim realizowany jest cykl zajęć w formie tutoring. Tutoring to innowacyjna forma edukacji spersonalizowanej, w ramach której studenci, wchodząc z tutorem w relację mistrz-uczeń, realizują swój potencjał naukowy i rozwojowy. Sednem każdej formy tutoring jest odkrycie i rozwijanie mocnych stron podopiecznych. Tutoring na Wydziale Ekonomicznym przyjmuje formę cyklu indywidualnych tzw. tutoriali nauczyciela akademickiego (tutora) ze studentem. Zajęcia w ramach tutoriali prowadzone są przez kilkunastu tutorów, posiadających uprawnienia do realizacji kształcenia w tej formie. Wykładowcy prowadzący zajęcia na Wydziale Ekonomicznym w procesie dydaktycznym wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne tj. wykłady interaktywne (wykłady online lub tradycyjne), w których studenci mogą aktywnie uczestniczyć, zadawać pytania i dyskutować z wykładowcami, również za pomocą narzędzi internetowych wspierających aktywizację studentów: Worldwall, Miro, Jumbboard, Genial.ly, Mentimeter.

3. EWALUACJA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

3.1. Okresowa ankieta wykładowców - forma i sposób przeprowadzenia ankietyzacji zajęć wśród studentów:

Okresowa ankieta dotycząca wykładowców została przeprowadzona w formie elektronicznej za pośrednictwem uniwersyteckiego systemu ankietyzacji pracowników. Niewielka liczba odpowiedzi nie pozwoliła na sformułowanie wiążących wniosków dotyczących wszystkich ewaluowanych pracowników. Ogólne wnioski dotyczące wyników ewaluacji zostały przedstawione w czasie posiedzenia Rady Wydziału Ekonomicznego.

3.1.1. Wnioski płynące z przeprowadzonej ankietyzacji okresowej.

W odniesieniu do dwójki pracowników Wydziału Ekonomicznego sformułowane zostały uwagi dotyczące realizacji zajęć dydaktycznych. Władze Wydziału zobowiązały bezpośrednio przełożonych tych osób do podjęcia niezbędnych działań w przyszłości w celu wyeliminowania zgłoszonych uwag, w tym do przeprowadzenia rozmów dyscyplinujących.

3.2. Inne badania ankietowe prowadzone na wydziale, wnioski płynące z tych badań oraz wdrożone rozwiązania:

3.2.1. Ankieta „na wejściu”

Badania ankietowe „na wejściu” prowadzone są na poziomie Uniwersytetu. W badaniach dotyczących roku akademickiego 2022/2023 wzięło udział 109 studentów Wydziału Ekonomicznego, z czego ok. 75% studentów studiów I stopnia. Informacje od studentów, którzy rozpoczynają studia na Wydziale Ekonomicznym pochodzą również od członków komisji rekrutacyjnej. Studenci zwracają uwagę na program studiów, w tym oferowane kierunki i specjalności/moduły specjalnościowe. Studenci aplikujący na II stopień studiów zwracają uwagę na sposoby zapisów na specjalności, sposób wyboru promotorów oraz tematy prac dyplomowych oferowanych przez prowadzących semina.ria.

3.2.2. Ankieta „satysfakcji ze studiowania”

W r. a. 2022/2023 badania ankietowe „satysfakcji ze studiowania” nie zostały przeprowadzone na poziomie Uniwersytetu Gdańskiego.

3.2.3. inne

-

3.3. Sposoby upowszechniania informacji o wynikach ankiet wśród studentów i pracowników:

Informacja o wynikach ankiet przekazywana jest indywidualnie ankietowanym pracownikom Wydziału oraz ich bezpośrednim przełożonym, a także zbiorczo podczas posiedzenia Rady Wydziału.

3.4. Dodatkowe źródła informacji pozyskiwane na wydziale w zakresie jakości kształcenia

Studenci Wydziału Ekonomicznego mogą dokonywać zgłoszeń problemów związanych z odbywaniem studiów do Koordynatorów kierunków, Kierowników katedr, Opiekunów specjalności/modułów, prowadzących zajęcia oraz w czasie dyżurów dziekańskich do Prodziekana do spraw studenckich i kształcenia. Wnioski studentów, pracowników, rad programowych lub innych gremiów są przedmiotem posiedzeń m.in. Rady Wydziału Ekonomicznego i Kolegium dziekańskiego. Wszystkie zgłaszane uwagi rozpatrywane są z należytą starannością, a wyniki rozmów przekazywane zainteresowanym osobom.

3.5. Opis procedury okresowego przeglądu programów, wprowadzania zmian w programie, sylabusach itd.

Okresowe przeglądy programów studiów dokonywane są przez Koordynatorów kierunków, Opiekunów specjalności/modułów, członków rad programowych. Wprowadzanie zmian w programach studiów poprzedzone jest analizą treści programowych, w celu uniknięcia powtórzeń. Uzależnione jest to również od potrzeb zgłaszanych przez studentów oraz zainteresowań pracowników. Wprowadzeniem zmian – zgłaszanych przez opiekunów specjalności/modułów – zajmują się rady programowe - a następnie Rada Wydziału Ekonomicznego.

4. HOSPITACJE

4.1. Liczba nauczycieli, których zajęcia hospitowano

Liczba pracowników na Wydziale

Liczba hospitacji

łącznie	108	24
4.4. Wnioski z przeprowadzonych hospitacji:		
Wyniki przeprowadzonych w semestrach zimowym i letnim hospitacji nie wykazały uchybień w procesie kształcenia studentów wydziału. W semestrze zimowym przeprowadzonych zostało łącznie 13 hospitacji (1 hospitacja dotyczyła doktora habilitowanego, 10 hospitacji doktorów, 2 hospitacje magistrów), natomiast w semestrze letnim – 11 (10 hospitacji doktorów i 1 hospitacja magistra). Wysoko oceniany był stopień zaangażowania pracowników oraz stosowanie różnych metod dydaktycznych, aktywizujących studentów. Hospitacje zakończyły się pozytywnymi ocenami, wystawionymi przez osoby hospitujące.		
4.6. Działania podjęte w odpowiedzi na wyniki hospitacji:		
Wyniki hospitacji zostały każdorazowo omówione z prowadzącym zajęcia. W dwóch przypadkach wskazano osobom hospitowanym zalecenia do wdrożenia w procesie kształcenia studentów.		

5. INFORMACJE ZWIĄZANE Z AKREDYTACJAMI	
5.1. Kierunki studiów poddane ocenie	Ocena
----	----
----	----
5.2. Zalecenia instytucji akredytującej:	

5.3. Monitorowanie wdrożenia zaleceń z akredytacji przeprowadzonych w latach wcześniejszych:	

5.4. Potrzeby wprowadzenia regulacji ogólnouczelnianych w zakresie wskazanym w raporcie instytucji akredytującej	
----	
6. WERYFIKACJA PRAC PROGRAMEM ANTYPLAGIATOWYM	
6.1. Liczba sprawdzonych prac dyplomowych i rozpraw doktorskich	
łącznie	900
6.2. Liczba prac podejrzanych o plagiat	6
6.3. Liczba spraw skierowanych do Komisji Dyscyplinarnej	2
6.4. Działania podejmowane na wydziale w zakresie przeciwdziałania nieuprawnionym zapożyczeniom i nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących prawa własności intelektualnej	
Pracownicy Wydziału Ekonomicznego zwracają bardzo dużą uwagę na przestrzeganie przepisów dotyczących prawa własności intelektualnej. Informacje odnoszące się do możliwości popełnienia plagiatu przekazywane są studentom podczas prowadzonych zajęć dydaktycznych, w tym seminariów dyplomowych. Na podstawie instrukcji pisania prac dyplomowych (dostępnych na stronie WE) omawiane są wszystkie zalecenia dotyczące pisania prac licencjackich i magisterskich. W przypadku pojawienia się wątpliwości istnieje możliwość odbycia w tym zakresie konsultacji z władzami Wydziału Ekonomicznego. Wnioski kierowane są przez prodziekana wydziału do Komisji Dyscyplinarnej do Spraw Studentów dotyczyły dwóch prac studentów studiów niestacjonarnych.	
7. WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO GOSPODARCZYM	
7.1. Informacja o efektywności współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i współpracą z nimi – syntetyczna ocena współpracy:	
Współpraca Wydziału Ekonomicznego z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest od wielu lat bardzo intensywna i przybiera różnorodne postaci instytucjonalne, tj. na szczeblu WE w postaci funkcjonowania Rady Ekspertów i umów ramowych z podmiotami otoczenia gospodarczego oraz w ramach działań poszczególnych jednostek organizacyjnych. Rada Ekspertów skupia przedstawicieli praktyki gospodarczej z województwa pomorskiego, ale również z kraju i zagranicy. Stanowi ona forum, w ramach którego wypracowywane są wspólne projekty środowiska naukowego Wydziału Ekonomicznego i przedsiębiorców.	
W roku akademickim 2022/2023 miały miejsce dwa spotkania i posiedzenia RE. Posiedzenie 23.11.2022 r. odbyło się z udziałem studentów oraz młodzieży szkół ponadpodstawowych i połączone było z wystawą z okazji 100-lecia Portu w Gdyni we współpracy z Zarządem Morskiego Portu Gdynia S.A. 22.09.2023 r. odbyło się spotkanie skoncentrowane na dydaktyce „Perspektywy działalności edukacyjnej i badawczej Wydziału Ekonomicznego w kontekście rozwoju sztucznej inteligencji oraz współpracy biznesu i nauki”. Tematyka spotkań odzwierciedla wpływ ekspertów na kształtowanie programów studiów (szerzej pkt. 7.4).	

Istotna jest ścisła współpraca pracowników WE z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, której przejawem jest działalność publikacyjna oraz udział studentów w konkursach na najlepsze prace licencjackie i magisterskie, a także z Towarzystwem Ekonomistów Polskich. Dzięki współpracy z Flex Poland w kwietniu 2023 r. powstało na WE nowe komfortowe miejsce nauki, pracy w grupach i relaksu dla studentów WE. Otwarcie strefy było efektem wyrażanego przez studentów zapotrzebowania na tworzenie stref nauki i integracji. Inicjatywy studenckie będą także realizowane w ramach projektu Akademickiego Budżetu Obywatelskiego, w którym w roku 2022/2023 zgłoszone zostały dwa kompleksowe projekty bardzo wysoko ocenione przez społeczność akademicką (wyniki zostały ogłoszone w r. 2023/2024, realizacja zaplanowana jest na rok 2024)

WE aktywnie współpracuje ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, instytucjami otoczenia rządowego i samorządowego, fundacjami i stowarzyszeniami, przedsiębiorstwami z różnych branż, co kreuje modelowe warunki funkcjonowania uczelni w zakresie tworzenia holistycznego podejścia do relacji z otoczeniem i stwarza podstawy społecznej odpowiedzialności akademickiej.

W każdym semestrze proponowana jest studentom pula zajęć z udziałem praktyków gospodarczych; odbywają się wizyty studyjne studentów w siedzibach podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego (m.in. Flex, LPP, Ergo Arena, OBC, ING Bank). Kontynuowany jest udział przedsiębiorców w zajęciach dydaktycznych oraz organizowanie warsztatów z przedsiębiorstwami. Jest to np. cykl zajęć semestralnych „Tajniki praktycznej bankowości”, które odbyły się już po raz jedenasty z udziałem ING Banku Śląskiego i Santander Bank. Program ten obejmuje najważniejsze aspekty bankowości korporacyjnej i detalicznej przedstawiane z punktu widzenia praktyki bankowej przez 12 ekspertów w tej dziedzinie. W obszarze logistyki odbywały się cykliczne „Piątki z logistyką” oraz coroczne „Sopockie Warsztaty Logistyczne”, istotny był także udział w zajęciach przedstawicieli LSEG, którzy podzielili się wiedzą z zakresu procesów ekonomicznych oraz kompetencji miękkich. Udział ekspertów zewnętrznych obejmował także udział w debatach oksfordzkich, seminaria i konferencjach. Należy podkreślić aktywny udział studentów w wydarzeniach i konkursach takich, jak Europejski Kongres Finansowy, konkurs Top Young.

7.2. Informacja o formalnym potwierdzeniu współpracy:

Współpraca z interesariuszami potwierdzana jest umowami zawieranyymi przez Dziekana Wydziału Ekonomicznego. W przypadku współpracy lub prowadzonej w ramach projektów i konsorcjów podpisywane są stosowne umowy. Współpraca prowadzona jest także na bazie programów pozaumownych, szczególnie w odniesieniu do pojedynczych wydarzeń. Do interesariuszy wydziału, prócz przedsiębiorstw i instytucji, należą także szkoły, których uczniowie uczestniczą w zajęciach i wydarzeniach organizowanych przez wydział. Po każdym spotkaniu Rady Ekspertów sporządzana jest notatka ze spotkania upubliczniana na stronie wydziału.

7.3. Informacje o interesariuszach:

a) nowi partnerzy:

W roku ak. 2022/2023 podpisane zostały nowe umowy, w tym w kwietniu 2023 r. z Ocean Network Express, we wrześniu 2023 r. z firmą konsultingową Accenture, a także z Parkami Naukowo-Technologicznymi oraz Inkubatorem „Starter” (kontynuacja współpracy w zakresie specjalności innowacyjność w gospodarce). We wrześniu 2023 r. zostało także podpisane porozumienie dotyczące współpracy w zakresie edukacji ekonomicznej z Gdańskim Liceum Autonomicznym.

b) interesariusze mający największy wpływ na działania związane z kształceniem:

Interesariuszami mającymi największy wpływ na działania związane z kształceniem są przedstawiciele Rady Ekspertów Wydziału Ekonomicznego, a w szczególności organizacje wymienione w pkt. 7.1. Sprawozdania z oceny własnej.

7.4. Wpływ interesariuszy na realizację zadań wydziału związane z kształceniem:

Konsultacje w zakresie oferty kształcenia prowadzone były także z podmiotami powiązanyymi z rynkiem pracy, tj. Biuro Karier UG, Invest in Pomerania, Urząd Marszałkowski i Sektorowa Rada ds. Kompetencji - Nowoczesne Usługi Biznesowe. W kontekście szerokiej współpracy z podmiotami otoczenia gospodarczego należy podkreślić kooperację WE z London Stock Exchange Group (LSEG) oraz Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). Efektem współpracy z LSEG jest funkcjonowanie laboratorium danych finansowych Eikon, a z ACCA komputerowego centrum egzaminacyjnego oraz oferowanie studentom akredytowanej modułowej ścieżki finansowej na studiach niestacjonarnych II stopnia. Współpraca z Pomorskim Parkiem Naukowo-Technologicznym w Gdyni wiąże się z prowadzeniem specjalności pn. *Innowacyjność w gospodarce*. Współpraca z Gdańskim Parkiem Naukowo-Technologicznym i Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną to projekt *Pomeranian Digital Innovation Hub (utworzenie Europejskiego Hubu Innowacji Cyfrowych)*. We współpracy z Association of Business Service Leaders powstała specjalność na II stopniu studiów: *Business intelligence w otwartej gospodarce*. W 2022 r. powstała ponadto na II stopniu studiów na kierunku ekonomia specjalność anglojęzyczna *Logistics and Mobility* (od r.a. 2023/24 przekształcona w kierunek), objęta patronatem *Polskiego Stowarzyszenia Menedżerów Logistyki i Zakupów*. Dzięki przynależności UG do stowarzyszenia SAP University Alliances studenci mają możliwość korzystania z laboratoriów i szkoleń SAP, czego szczególnym beneficjentem była specjalność *Ekonomika transportu*

i logistyka. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego udzielają bardzo istotnego wsparcia w procesie kształcenia na kierunkach ekonomia oraz międzynarodowe stosunki gospodarcze, co obejmuje prowadzenie (lub współprowadzenie) przez nich zajęć i warsztatów, a także zapraszanie studentów do udziału w różnych konkursach. Ponadto organizowane są wizyty studyjne studentów w siedzibach podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego. Przedsiębiorcy zapraszani są na debaty, seminaria i konferencje studenckie, a także wydarzenia cykliczne regionalne i międzynarodowe.

7.5 Przykłady współpracy (nie dotyczy praktyk zawodowych):

Współpraca z interesariuszami przejawia się również w postaci wspólnego (z pracownikami Wydziału Ekonomicznego) prowadzenia zajęć dydaktycznych. Ich oferta jest uaktualniana co semestr, a zajęcia realizowane są zarówno w budynku wydziału, jak i w siedzibie przedsiębiorstwa współpracującego z wydziałem. Bardzo często zajęcia dydaktyczne adresowane są do konkretnych grup studentów, np. w ramach realizowanych przez nich specjalności. Należy również podkreślić współpracę interesariuszy na poziomie Rady Ekspertów Wydziału Ekonomicznego oraz w ramach Rady programowej.

8. OCENA STOPNIA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI USTAWICZNEJ – UNIwersYTETU OTWARTEGO

8.1. Inicjatywy na rzecz edukacji dzieci i młodzieży:

Wydział Ekonomiczny prowadzi różne projekty i regularne spotkania skierowane do dzieci, młodzieży szkolnej oraz dorosłych zainteresowanych ekonomią. Celem wydarzeń organizowanych przez Wydział Ekonomiczny jest popularyzacja nauki. Do wydarzeń tych należą m.in. liczne konferencje naukowe (ogólnopolskie i międzynarodowe), spotkania z praktykami gospodarczymi, seminaria naukowe oraz cykliczne wydarzenia, do których można zaliczyć m.in. Olimpiadę Spedycyjno-Logistyczną (olimpiada wpisana na listę Ministerstwa Edukacji i Nauki), cykl Otwarte Wykłady Ekonomiczne. Organizowane są również Dni Otwarte Wydziału Ekonomicznego, podczas których odbywają się wykłady i warsztaty (marzec i kwiecień 2023), Piknik Fahrenheita (maj 2023). Wydział Ekonomiczny był również po raz kolejny uczestnikiem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości (listopad 2022 r.) i Europejskiego Dnia Zrównoważonego Rozwoju (październik 2022 r.)

W roku akademickim 2022/2023 kontynuowany był turniej debat oksfordzkich o tematyce ekonomii, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Turniej organizowany był organizowany pod patronatem Katedry im. Eugeniusza Kwiatkowskiego oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i składał się z kilku etapów obejmujących interdyscyplinarne, innowacyjne tezy oraz z warsztatów kompetencyjnych. W finałach turnieju wzięło udział 8 szkół ponadpodstawowych z Gdańska, Sopotu, Gdyni, Rumii, Sierakowic, Kwidzyna i Tczewa. W finale turnieju debat podczas debat nt. "W Polsce należy wprowadzić cyfrowego złotego" oraz "Dostępność aplikacji AI, takich jak Chat GPT, zagraża procesowi edukacji" wzięło udział z komentarzem merytorycznym były minister finansów i były prezes NBP, Leszek Balcerowicz.

Tradycyjnym już wydarzeniem jest Kongres Ekonomicznych i Ekologicznych Kół Studenckich, który miał miejsce w kwietniu 2022 r. W wydarzeniu wzięli udział studenci z kół naukowych z wielu wydziałów, w tym Wydziału Ekonomicznego, Wydziału Zarządzania, Wydziału Prawa i Administracji oraz Wydziału Chemii, prezentując wyniki badań związanych z obszarem ekonomii, prawa, zarządzania, chemii, ochrony środowiska, wpisując się w nurt społecznej odpowiedzialności biznesu.

8.2. Wspieranie edukacji i aktywizacji seniorów:

Pracownicy WE prowadzili także interaktywne wykłady i warsztaty w ramach projektów dydaktycznych, organizowali kawiarnie naukowe dla odbiorców każdym wieku, np. w ramach organizowanych cyklicznie od 2020 r. „Otwartych Wykładów Ekonomicznych” (w r. akad. 2022/2023 miało miejsce łącznie 13 wykładów) oraz „Piątków z Logistyką”. W działaniach, których celem była popularyzacja nauki biorą udział także członkowie kół naukowych funkcjonujących na Wydziale Ekonomicznym. Wykładowcy WE zaangażowani są także w prowadzenie zajęć Gdańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku Elementem edukacyjnym skierowanym do szerokiego odbiorcy, w tym seniorów, były wykłady i warsztaty przygotowane w ramach Pikniku Fahrenheita w Hevelianum w Gdańsku (maj 2023).

8.3. Przykłady oferty edukacyjnej dla osób aktywnych zawodowo w celu zdobywania nowych umiejętności (np. w zakresie *lifelong learning*).

WE oferuje studia niestacjonarne I i II stopnia w formule modułowej ścieżki kształcenia umożliwiające połączenie nauki z pracą zawodową w pełnym wymiarze. Przedmioty są dobrane tak, by student mógł w ciągu 3 lat nauki na studiach I stopnia lub 2 lat nauki na studiach II stopnia zdobyć atrakcyjny zawód i spektrum praktycznych umiejętności docenianych przez pracodawców. Specyfika programu modułowego polega na umożliwieniu dokonania wyboru pomiędzy różnymi zakresami tematycznymi w kolejnych semestrach studiów. Dzięki temu student, kierując się własnymi zainteresowaniami i ambicjami, samodzielnie tworzy własną ścieżkę kształcenia. Ponadto w r. akad. 2022/2023 oferowane były studia podyplomowe w ważnych z punktu widzenia rynku pracy

obszarach, takich jak Biznes międzynarodowy, Wsparcie logistyczne działalności gospodarczej, Zamówienia publiczne, a także Executive MBA.

Pracownicy WE prowadzili interaktywne wykłady i warsztaty w ramach projektów dydaktycznych, organizowali kawiarnie naukowe oraz otwarte spotkania i seminaria dla odbiorców każdym wieku.

8.4. Przykłady oferty edukacyjnej odpowiadającej zapotrzebowaniu gospodarki

W ramach realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku ekonomia na I i II stopniu w zakresie przedmiotów do wyboru jest wykorzystywane oprogramowanie SAP ERP 6.04 z bazą danych GBI 3.0 (przedmioty: Supply Management and Production Planning in SAP ERP, The Use of ERP in Sales and Warehouse Management), co jest bezpośrednim wynikiem przynależności UG do stowarzyszenia SAP University Alliances.

Na specjalności ekonomia transportu i logistyka/(po zmianie: logistyka), objętej „PROgramem Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego (ProUG)” w 2018-2022, wybrane zajęcia (łącznie 30 godz.) prowadzili praktycy, ponadto zostały przeprowadzone intensywne szkolenia dla studentów, w tym certyfikowane szkolenia SAP TERP oraz kurs Lean Six Sigma Green Belt. Lean Six Sigma jest szeroko wykorzystywana na świecie w obszarze zarządzania jakością w przedsiębiorstwach produkcyjnych, usługowych, w tym logistycznych czy finansowych. Na kierunku międzynarodowe stosunki gospodarcze w ramach umowy z ING Bankiem Śląskim i Santander Bank Polska przedmiot przygotowujący w sposób bezpośredni do pracy w banku w zakresie bankowości korporacyjnej i detalicznej prowadzony był na specjalności finanse międzynarodowe i bankowość przez praktyków bankowych (kadra obejmowała udział 12 bankowców). Program studiów na ścieżce finansowej na studiach niestacjonarnych II stopnia został przygotowany w oparciu o zakres materiału niezbędny do zdobycia prestiżowej kwalifikacji ACCA. Studenci realizują program rozszerzony, umożliwiający podejście do egzaminów z przedmiotów modułowych w formacie ACCA, stanowiących dowód kwalifikacji pożądaných na rynku pracy w obszarze finansów i rachunkowości. Przykłady specjalności wychodzących naprzeciw potrzebom rynku pracy to także “business intelligence w otwartej gospodarce”, a w powiązaniu z gospodarką morską “międzynarodowy transport i handel morski” czy “morskie sektory offshore”. Efektem ścisłej współpracy z otoczeniem są także Targi Pracy organizowane na Wydziale Ekonomicznym corocznie we współpracy z Biurem Karier UG (24.05.2022 r. oraz 16.05.2023 r.). Targi to okazja do bezpośrednich spotkań z osobami reprezentującymi przedsiębiorstwa i instytucje, zapytania o oferty stażu czy pracy, dowiedzenia się więcej o procesach rekrutacyjnych, warunkach zatrudnienia, możliwościach rozwoju kompetencji.

9. INNE DANE DOTYCZĄCE PROCESU KSZTAŁCENIA W JEDNOSTCE I ZAPEWNIANIA WYSOKIEJ JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

9.1. Odpływ studentów

Na Wydziale Ekonomicznym największy problem ze zmniejszeniem liczby studentów zauważalny jest na studiach II stopnia, zarówno na kierunku ekonomia, jak i międzynarodowe stosunki gospodarcze. Dotyczy on pierwszego semestru studiów. Od kilku lat zauważalny jest problem związany z niepodjęciem studiów przez osoby, które aplikowały na studia i pozytywnie przeszły przez proces rekrutacji. Odsetek osób, które nie uczestniczyły w zajęciach obowiązkowych w wymiarze co najmniej 30% zajęć z danego przedmiotu (zgodnie z Regulaminem studiów) rośnie co roku i w roku akademickim 2022/2023 stanowił około 40%. Główną przyczyną takiego stanu jest możliwość aplikowania na wiele różnych kierunków studiów i brak konsekwencji w przypadku niepodjęcia ich od nowego roku akademickiego. W wielu przypadkach ogranicza się to do chęci korzystania z przywilejów związanych ze statusem studenta. Bardzo liczne są też przypadki nieinformowania dziekanatu o rezygnacji ze studiów w czasie pozwalającym na przeprowadzenie dodatkowej rekrutacji. Konsekwencją takiego stanu jest znacznie mniejsza liczba studentów, która utrudnia lub też uniemożliwia uruchomienie specjalności/modułów specjalnościowych oferowanych na kierunkach studiów. To z kolei powoduje problemy w procesie planowania pensum dydaktycznego dla pracowników wydziału. Podobny (ale w mniejszej skali) problem odpływu studentów w przypadku obserwuje się w przypadku studiów I stopnia. Odpływy studentów w kolejnych latach studiów nie są znaczne. Coraz częściej zmniejszenie liczby studentów stacjonarnych spowodowane jest podejmowaniem pracy zawodowej i zgłaszaną do dziekana chęcią realizacji studiów w trybie niestacjonarnym. Zmniejszenie liczby studentów wynika również z przyczyn zdrowotnych studenta, uniemożliwiających kontynuowanie studiów.

9.2. Terminowość zakończenia studiów

Władze Wydziału Ekonomicznego przywiązują dużą wagę do terminowości zakończenia studiów przez studenta. Główny termin, do którego student winien złożyć pracę określony został w Regulaminie studiów, jako ostatni dzień „podstawowej sesji egzaminacyjnej kończącej studia”. W zdecydowanej większości przypadków termin ten jest dotrzymywany. Pozwala to na prawidłowe zaplanowanie prac związanych z zakończeniem podstawowej sesji egzaminacyjnej i uniknięcie przeprowadzania procedury dyplomowania w czasie sesji poprawkowej lub po jej zakończeniu. Pojawiające się wnioski o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej rozpatrywane są przez Prodziekana ds. studenckich i kształcenia. W takich przypadkach do wniosku dołączane muszą być dokumenty pozwalające na jednoznaczne określenie czy wniosek zasługuje na uwzględnienie i przedłużenie tego terminu.

9.3. Jakość prac dyplomowych

Na Wydziale Ekonomicznym opracowany jest i udostępniony studentom dokument określający zasady dyplomowania (link: http://ekonom.ug.edu.pl/web/studenci/index.html?lang=pl&ao=zasady_dyplomowania). Przegląd tematów prac dyplomowych dokonywany jest przez koordynatorów kierunków, we współpracy z członkami Rad programowych. Czynność ta przeprowadzona jest na przedostatnim semestrze studiów. Wysoka jakość prac dyplomowych znajduje swoje odzwierciedlenie w opiniach i ocenach, sporządzanych przez promotora i recenzenta pracy.

9.4. Wzrost jakości i stopnia umiędzynarodowienia kształcenia

a) ocena stopnia umiędzynarodowienia jednostki;

W ramach kształcenia studentów od roku akademickiego 2022/2023 oferowane są w pełni anglojęzyczne kierunki studiów: *International Business* (studia I i II stopnia) oraz *Logistics and Mobility* (studia II stopnia). Ponadto co semestr oferowanych jest ponad 50 przedmiotów do wyboru w j. angielskim. Jest to oferta, z której korzystają zarówno studenci miejscowi, jak i zagraniczni. W każdym roku akademickim na wydziale przyjmujemy 40-50 studentów w ramach programu Erasmus+. Dużym osiągnięciem jest utrzymanie balansu w wymianie zagranicznej – analogiczna liczba naszych studentów korzysta z oferty uczelni zagranicznych. Wydział aktywnie rozwija program wizyt profesorów zagranicznych. Jest to również program dwustronny - wykładowcy wydziału są zapraszani do prowadzenia wykładów na uczelniach partnerskich. Sporo jest też wyjazdów szkoleniowych służących poprawie warsztatu dydaktycznego. Wydział cały czas dąży do zwiększenia oferty międzynarodowej, jest aktywnie zaangażowany w przygotowywanie 3 kierunków studiów we współpracy z uczelniami partnerskimi w ramach Europejskiego Uniwersytetu Morskiego, przy czym w przypadku programu MIPMAL (Master in Port Management and Logistics) jest jednostką wiodącą.

b) liczba kierunków, specjalności, przedmiotów prowadzonych w języku obcym

- liczba kierunków – 2, liczba specjalności – 0, liczba przedmiotów: ok. 60

c) liczba studentów obcokrajowców [poza studentami z wymian, np. Erasmus Plus]:

- liczba studentów obcokrajowców - stan na 30.10.2022 r. – 137 osób

d) liczba studentów z wymian dwustronnych [w tym z Erasmus Plus]:

- liczba studentów w ramach programu Erasmus+ w roku akademickim 2022/23: 49 osób oraz 2 osoby w ramach wymian dwustronnych

e) liczba studentów UG wyjeżdżających w ramach wymian dwustronnych:

- liczba studentów UG wyjeżdżających: 7, w tym do: Korei Płd.- 1 osoba; USA - 2; Japonii – 2, Jordanii – 2.

g) mobilność nauczycieli akademickich

W roku akademickim 2022/23 do uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+ wyjechało 26 nauczycieli akademickich wydziału z ofertą wykładową. Ponadto na uczelniach partnerskich staże dydaktyczne i szkoleniowe odbyło 17 pracowników WE. W roku 2023 na WE gościło 16 profesorów wizytujących z wykładami dla studentów, w roku 2022 było to 15 profesorów wizytujących.

h) inne formy mobilności

W ramach realizowanego projektu SEA-EU, w działania zespołu międzyuczelnianego powołanego w celu przygotowania wspólnego kierunku studiów "Master in Port Management and Logistics" (Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Maltański, Uniwersytet w Kadyksie, Uniwersytet w Splicie, Uniwersytet w Algarve) zaangażowane są 4 osoby z wydziału - uczestniczące w spotkaniach grupy roboczej (3 wyjazdy), grupa gościła także na Wydziale Ekonomicznym.

9.4. Ocena rozwoju kształcenia w zakresie posługiwania się językami obcymi – wszyscy studenci UG mają możliwość kształcenia się w zakresie co najmniej dwóch języków obcych.

W okresie ostatnich lat akademickich rozwój kształcenia w zakresie posługiwania się językami obcymi należy ocenić pozytywnie. Świadczyć mogą o tym wyniki ogólnouczelnianych badań (przeprowadzonych przez Centrum Języków Obcych), które dowodzą, że w przypadku języka angielskiego wszyscy studenci Wydziału Ekonomicznego przystępujący do egzaminu (w liczbie 486 osób) wykazali się znajomością języka na poziomie B2. Jednym ze sposobów zwiększenia kompetencji językowych studentów Wydziału Ekonomicznego jest wprowadzenie konieczności realizacji w toku studiów co najmniej jednego przedmiotu (zwykle z puli przedmiotów do wyboru) w języku angielskim. Do zwiększenia zakresu posługiwania się językiem obcym przyczyniają się liczne wymiany studentów (w ramach programów Erasmus+) oraz codzienne kontakty ze studentami obcojęzycznymi studiującymi na Wydziale Ekonomicznym.

9.5. Działania podejmowane na rzecz doskonalenia kompetencji kadry i studentów UG w celu ukształtowania uniwersytetu przyjaznego dla studentów z zagranicy.

Kadra Wydziału Ekonomicznego doskonali swoje kompetencje językowe zarówno poprzez udział w szkoleniach, jak i aktywne uczestnictwo w prowadzeniu zajęć na uczelniach zagranicznych.

Nastąpiła znacząca intensyfikacja współpracy naukowej i uczestnictwa w międzynarodowych zespołach badawczych, co powoduje oferowanie treści dydaktycznych w oparciu o najnowsze badania naukowe

W ramach Europejskiego Uniwersytetu Morskiego (SEA-EU) pracownicy wydziału uczestniczą w szkoleniach oferowanych przez uczelnie partnerskie, są członkami zespołów zadaniowych (m.in. przewodniczenie Mobility Subcommittee, którego zadaniem było wypracowanie standardów wymiany studentów między uczelniami konsorcjum).

Pracownicy wydziału zaangażowani są w tworzone wspólne kierunki studiów (Master in port Management and Logistics oraz Sustainable Blue Economy – po stronie UG, kierunki te będą realizowane w oparciu głównie o kadre wydziału).

Prowadzona obecnie polityka zatrudnieniowa wydziału jako kryterium niezbędne wskazuje bardzo dobre postępowanie się językiem angielskim.

9.6. Działania podejmowane na rzecz podniesienia kwalifikacji pracowników i poziomu dydaktyki akademickiej.

Podniesienie kwalifikacji pracowników i poziomu dydaktyki akademickiej wzmacniane jest m.in. poprzez udział pracowników w szkoleniach oferowanych przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu i instytucje zewnętrzne, udział w konferencjach dydaktycznych oraz włączanie w proces kształcenia nowoczesnych sposobów nauczania. W ramach projektu Catalisi (Horyzont Europa) realizowanego przez UG, Wydział Ekonomiczny wybrany został jako testowy dla wprowadzania wypracowywanych w projekcie rozwiązań wspierających dydaktykę.

9.7. Rozwój kompetencji miękkich wszystkich odbiorców oferty edukacyjnej w oparciu o międzynarodowe zasady stosowania RRI (Responsible Research and Innovation) i HR Excellence in Research.

Członkiem Komisji ds. wdrożenia i monitorowania strategii HR Excellence in Research w Uniwersytecie Gdańskim na poziomie Wydziału Ekonomicznego na okres do końca kadencji 2020 – 2024 jest prof. B. Pawłowska. Komisja funkcjonuje na podstawie Zarządzenia nr 142/R/22 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 7 listopada 2022 roku w sprawie Komisji do spraw wdrożenia i monitorowania strategii HR Excellence in Research w Uniwersytecie Gdańskim. Realizacja zadań komisji na poziomie wydziału przebiega zgodnie ww. Zarządzeniem.

10.1. Najważniejsze dobre praktyki związane z jakością kształcenia realizowane na wydziale:

Do najważniejszych dobrych praktyk związanych z jakością kształcenia zaliczyć należy:

1. możliwość dokonania przez studentów wyboru:
  - oferowanych specjalności/modułów specjalnościowych, które charakteryzują się zróżnicowaniem treści dydaktycznych;
  - dwóch (na I stopniu) lektoratów z języka obcego;
  - przedmiotów do wyboru (co najmniej jednego w języku obcym);
  - zajęć prowadzonych w formie tutoringu (np. *Ekonomia w tutoringu akademickim*), który zakłada bliską współpracę studenta z nauczycielem akademickim na zasadzie mistrz-uczeń, co ułatwia studentom rozwijanie ich indywidualnych uzdolnień i pomaga w wejściu do świata nauki;
2. wykorzystanie przez pracowników Wydziału Ekonomicznego różnorodnych aktywnych metod dydaktycznych;
3. w sprawach związanych z kształceniem osób z niepełnosprawnościami WE ścisłą współpracę z powołanym w strukturze UG Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnością (BON);
4. przyznanie na wniosek studentów - po spełnieniu wymagań określonych w Regulaminie Studiów i zaleceń Rady programowej kierunków studiów: ekonomia i międzynarodowe stosunki gospodarcze - indywidualnej organizacji studiów (IOS).

10.2. Planowane działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:

Najważniejszymi działaniami w zakresie podniesienia jakości kształcenia jest stałe doskonalenie warsztatu dydaktycznego pracowników Wydziału Ekonomicznego, w tym ich aktywny udział w szkoleniach organizowanych przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu oraz instytucje zewnętrzne. Ważnym aspektem w procesie podnoszenia jakości kształcenia jest kontynuacja i dalsze rozwijanie współpracy z Radą Ekspertów Wydziału Ekonomicznego.

10.3. Rekomendacje dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w UG:

- wypracowanie sposobów zachęcających studentów do powszechnego wypełniania ankiet online
- podjęcie możliwych działań w celu ograniczenia liczby studentów, którzy mimo przejścia przez proces rekrutacji nie podejmują studiów na danym kierunku lub rezygnują z niego nie informując wydziału o tym fakcie

31 grudnia 2023 roku, dr Tomasz Gutowski

data i podpis

Załącznik do sprawozdania:

Analiza SWOT jakości kształcenia na Wydziale	
Silne strony kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • usystematyzowane działania w kierunku zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w powiązaniu z odpowiednią infrastrukturą, zasobami edukacyjnymi; • aktywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie wspomagania procesu kształcenia i dopasowania zakresu programowego kierunku do oczekiwań rynku pracy • oraz tendencji w zakresie zmian technologicznych i społecznych; • wdrażanie innowacyjnych form i metod nauczania w ślad za pozyskiwaniem środków na działalność badawczo-rozwojową, uczestnictwem w krajowych i zagranicznych szkoleniach dydaktycznych, realizacją projektów zewnętrznych (uczelnianych i wydziałowych) oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk stosowanych w innych uczelniach; • bardzo szeroka oferta wymiany zagranicznej studentów w programie Erasmus+ i programach wymiany dwustronnej oraz włączenie komponentów anglojęzycznych w ramach kształcenia kierunkowego; • powiązanie treści kształcenia z dorobkiem naukowym wykładowców i obszarem zainteresowań badawczych katedr	Słabe strony kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • wysoki poziom rezygnacji ze studiów, szczególnie w pierwszym okresie zaliczeniowym, z uwagi na brak elastycznych regulacji ustawowych w tym zakresie, w połączeniu z brakiem ograniczenia jednoczesnej rekrutacji na wiele kierunków; • spadek liczby studentów na studiach II stopnia ze względu na zmiany demograficzne a zwłaszcza konsekwencje wprowadzenia systemu bolońskiego skutkującego uzyskaniem wykształcenia wyższego już po studiach I stopnia oraz presji na szybsze wejście na rynek pracy; • niski poziom kompetencji studentów w zakresie przedmiotów ścisłych (obserwowany szczególnie po okresie pandemii); • niska aktywność części studentów w zakresie korzystania z oferty wymiany zagranicznej; • duży odsetek studentów pracujących ograniczający ich zaangażowanie w życie akademickie
Szanse dla doskonalenia jakości kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • rozwój współpracy z uczelniami zagranicznymi (dydaktycznej i naukowej), w tym poszerzanie sieci współpracy o nowe uczelnie oraz zwiększająca się liczba wykładów profesorów wizytujących; • realizacja projektu w ramach międzynarodowego konsorcjum SEA-EU (nowe kierunki wymiany, wspólne przedmioty, planowane studia tzw. Joint Studies); • intensyfikacja współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi regionu ukierunkowana na rozpowszechnianie wiedzy ekonomicznej oraz lepsze przygotowanie kandydatów na studia; • bardzo duża i ciągle rosnąca liczba miejsc pracy w Trójmieście, co stanowi argument za podjęciem studiów w Trójmieście i zdobycie rzetelnego wykształcenia kierunkowego; • wzrost zainteresowania i aktywności przedstawicieli otoczenia gospodarczego w pozyskiwaniu dobrze wykształconych pracowników, co powoduje zwiększenie ich zainteresowania wprowadzaniem nowych kierunków studiów, przedmiotów oraz treści programowych przedmiotów.	Zagrożenia dla doskonalenia jakości kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • utrudnione długookresowe planowanie rozwoju dydaktycznego WE w związku z częstymi zmianami uwarunkowań prawnych i organizacyjnych w szkolnictwie wyższym oraz zmiennymi warunkami finansowania działań ukierunkowanych na podwyższenie jakości kształcenia; • działania prywatnych szkół wyższych w regionie, nieograniczonych ustawowymi wymaganiami stawianymi uczelniom państwowym oraz dysponujących wyższymi budżetami umożliwiającymi stworzenie atrakcyjnej oferty infrastrukturalnej i promocyjnej; • zmniejszająca się liczba pracowników WE, będąca pochodną niskiego poziomu wynagrodzenia na uczelniach w relacji do poziomu wynagrodzeń oferowanych na rynku trójmiejskim osobom z wysokimi kwalifikacjami oraz brak perspektyw zmiany tej sytuacji ze względu na finansowe uwarunkowania funkcjonowania publicznych szkół wyższych; • niekorzystne trendy demograficzne; aspekty polityczne, społeczne i zagrożenia epidemiologiczne niesprzyjające międzynarodowej wymianie studentów.